

Social inclusion på Kulturen, Lund SVERIGE

FÖRRUMMET

Lund grundades 100 år den svenska kungamakt, Kungen och kyrkans behövde en bas i Skåne. Lund planerades runt i en gammal och välbevarad bygd. Strax söder om staden, Skånes äldsta ort, den gamla samerorten, i närheten fanns en kyrkans offerand plats som staden blev namn. Det var ett områdes som i dansk historia var centrum och kristendoms sättna med lokal hövudman och kyrka, när centrum flyttades från byn till staden, när kungamakt knytt samerorten till sig i 100 år.

THE ANTE-ROOM

Lund was founded by the Danish Royal Court in 1000. The King and the Church needed a base in Skåne. Lund was planned in the middle of an old and rich settlement, Uppåkra. The previous center, was located a couple of kilometers south of Lund. In the vicinity there was a prehistoric sacrificial grove for worship of the sea. This "land" gave

the name to the city. The city's history when centralized power was moved from the local chieftains to the king's court.

Social inclusion på Kulturen, Lund

I perioden 23. marts til den 30. april 2009 opholdt jeg mig seks uger ved Kulturen, Lund(Sverige) Målet med opholdet var at få inspiration og nogle nye redskaber og kompetencer i arbejdet med at nå nye publikumsgrupper i henhold til udstillinger, formidling til børn og unge, samt i arbejdet med museets kommunikation.

Kulturen i Lund er ligesom Holbæk Museum et frilandsmuseum centralt placeret i bykernen. 100 år gammelt og med 13 huse i et kvarter. Kulturen fokuserer i disse år på at nå nye publikumsgrupper med nyskabende formidling.

Holbæk Museum ønsker at være "en kraft i det lokale samfund og en mødesplads mellem generationer/kulturer, og vil derfor inddrage nye publikumsgrupper i formidlingen på flere forskellige niveauer med social inclusion som mål. Formidlingsplanen lægger vægt på dialog med brugerne og at differentierede formidling tilbydes i forhold til brugergrupperne.

Forløbet rummede både arbejde med en udstilling om sydsvensk almuekunst i designperspektiv, at følge afdelingen for "barn och skola" med bl.a. aktiviteter for familien og undervisning af udviklingshæmmede, samt Kulturens arbejde med kommunikation i henhold til publikum.

Folkkonst och Design

Tilgængelighed i udstillingen

På Kulturen arbejder man bevidst med at øge tilgængeligheden for såvel gæster som ansatte, så vidt der er mulighed for. Kulturens tilgængelighedsarbejde bygger på de nationale mål for handicappolitikken. (Kulturens handlingsplan 2005- 2010 er vedlagt)

På museet er der endvidere udarbejdet en tilgængelighedsguide for museets gæster, som ligger på Kulturens hjemmeside (se bilag).

I arbejdet med udstillingen "Folkkonst i ett designerperspektiv" fokuserede jeg derfor på Kulturens arbejde med tilgængelighed i udstillingen. Udstillingen skal være tilgængelig for alle og vender sig såvel til voksne som børn. Med tilgængelig afses både fysisk såvel som information og kommunikation. Kulturen vil skabe flere parallelle oplevelsesniveauer i udstillingen, gennem at fra start indarbejde flere pædagogiske spor. Herigennem håber man at øge tilgængeligheden.

Almindelige udstillingstekster blandes med kortere gennemarbejdede tekster, hvor forskellige momenter i udstillingen gives enkle forklaringer samtidigt som man stiller spørgsmål og opfordrer til legefyldte aktiviteter i udstillingen. Flere forskellige aktivitetsspor gør udstillingen tilgængelig for gæster med forskellige handicap og samtidigt for børn.

Tilgængelighedsarbejdet i udstillingen sker i tæt samarbejde med en referencegruppe, som inkluderer tilgængelighedskoordinatoren i Lund kommune.

Udstillingens samlede areal er 640m². og består af fire gamle huse, der er nyrenoverede. To elevatorer er installeret, samt to udendørsramper og individuelle ramper i hvert rum.

Arbejdet med udstillingen er et pilotprojekt som vil bruges i det fortsatte arbejde med tilgængeligheden til Kulturen. Projektet indgår desuden i udviklingen af Kulturen som turistattraktion.

Lærere på kursus

Museumskørekort

Kulturen ønsker at gøre museet til et arbejdssted for skolerne og ikke bare et sted hvor man kommer på besøg og kigger Derfor tilbyder man et kursus for lærer i hvordan man kan bruge museet i undervisningen. På den måde bliver hvert besøg med elever skræddersyet i henhold til det undervisningsforløb som eleverne arbejder med.

Når man har gennemgået kurset får man et kørekort til at bruge museets i undervisningen. Derigennem får man mulighed for at låne skoletjenestens rekvisitter (alt fra skriveunderlæg til tøj). Som lærer med kørekort kan man få mulighed for at arbejde på museet udenfor museets normale åbningstider, hvilket er meget opskattet.

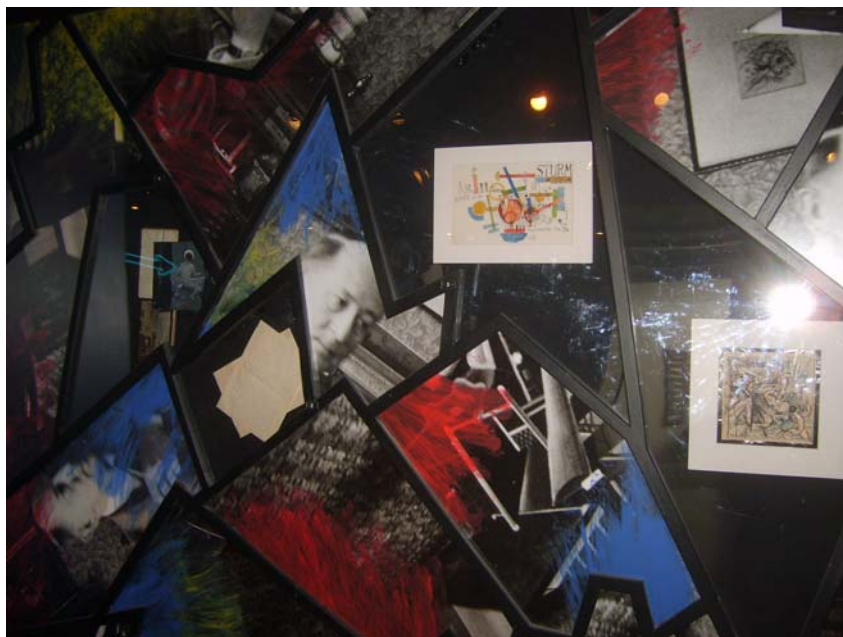
Kørekortsuddannelsen rummer:

- En introduktion til museet som virksomhed
- Omvisning i museets udstillinger og de forskellige huse, hvor der undervejs giver inspiration til, hvordan man kan bruge museet i undervisningen på skolerne.
- Work shops i hvordan man kan bruge museet i undervisningen
- Praktiske oplysninger, herunder færdselsregler på museet.

Et kursusforløb strækker sig over to eftermiddage á 3 timer. Hver deltager får et ringbind med fakta om museet.

Alle lærer som gennemgår kørekortsuddannelsen får tilbud om at få Skoletjenesten elektroniske nyhedsbreve tilsendt. Herigennem skabes på sigt en langvarig relation og mulighed for øget samarbejde mellem skolerne og museet.

Kørekortet giver fri entré til Kulturen under et skoleår. Efter et år skal kørekortet opgraderes, da museet konstant er i forandring.

Modernismen(udsnit fra udstilling)

Specialforløb for udviklingshæmmede

Gennem et metodeudviklingsprojekt i samarbejde med specialeskolen for udviklingshæmmede, arbejder Kulturens pædagoger med at finde forskellige metoder til hvordan skolen kan bruge Kulturens udstillinger, miljøer og genstand i kundskabsprocessen. Jeg har med stort interesse fulgt tre forskellige grupper med børn som deltager i et længere forløb. Grupperne kommer hver anden uge, i et forløb over 10 gange.

Den første gruppe var en autistisk klasse med barn i alderen 9-10 år der arbejdede med middelalderen. Her arbejdedes med sang og danselege. Eleverne fik mulighed for at opleve udstillingen "Metropolis - Lund på medeltiden", flere gange – dok med forskellige vinkler hver gang (hvordan boede man, hvad spiste man etc.) Eleverne lavede desuden magiske amuletter og arrangerede et gæstebud.

Den anden gruppe var en gruppe yngre autistiske børn (6-7 år) der manglede talesprog. Her arbejdede vi med temaet "Børn i gamle dage" med hjælp af "klæudtøj" og spejler. Hvem er jeg nu og hvem er du, hvordan føler jeg etc. Videre legede vi med børnene i "Onsjöstugan" hvor man kan lege med kopiér af genstand som formidler livet i det gamle bondesamfund.

Leg i Onsjöstugan

Den sidste gruppe børn var en gruppe børn med den fysiske alder af 12 - 14 år, men med en hjerneaktivitet der modsvarer en 1-årigt børn. Alle børnene er kørestolsbrugere og mangler talesprog. Her stillede jeg mig lige fra start spørgsmålet om museet var den rigtige plads for disse børn. Er det ikke spil af ressourcer. Efter at have fulgt denne gruppe er jeg ikke i tvivl – disse børn har lige så stor ret som alle andre at "gå på museum". Jeg har i denne gruppe oplevet glæden ved at komme på museum, fascination for historien og forundringen over genstanden. Her arbejdede vi med sansepædagogik. Fortrinsvis musik og lys. Desuden fik eleverne røre og snuse til genstand og urter

Lyd i udstillingen

Sløjdcafé

Hver torsdag aften mødes en gruppe unge (18 -24 år), på Kulturen. De unge beskæftiger sig med kunst og håndværk. Sløjdcaféet er en udvikling af sløjdklubben (se vedlagt folder). Sløjdcaféen er brugerdreven aktivitet på de unges vilkår. . Der er f.eks. ikke nogen leder. Ansvar for lokaler og at der bliver låst påhviler de unge. Sløjdcaféen består af 10-12 unge der udforsker materialer og teknikker.

Ung sløjd

Kulturens publika afdeling

Formidlingen begynder som bekendt langt inden gæsterne kommer til museet og i den ”publika afdelingen” arbejder man bl.a. på at forberede gæsterne til det kommende besøg. En stor del af arbejdet foregår via museets hjemmeside, der er i konstant udvikling. Man har bevist lavet et site hvor gæsterne skal undgå at scrolle. I stedet for klikker man sig dybere og dybere ind i hjemmesiden. Hjemmesiden er tilgængelig på flere forskellige sprog og i øjeblikket arbejdes der på en letlæst version, i henhold til museets tilgængelighedsplan.

Noget der overraskede mig vær at Kulturen savnede en kommunikationsplan. Men i den periode jeg opholdt mig på Kulturen pågik ansættelse af en kommunikationschef, med sigte på at begynde arbejde strategisk med museets kommunikation.

Evaluering af opholdet

Opholdet ved Kulturen har givet mig nye redskaber og kompetencer, fortrinsvis i arbejdet med at nå nye publikumsgrupper i henhold til udstillinger, formidling til børn og unge, samt i arbejdet med museets kommunikation.

Implementering af ny viden

Holbæk Museum er i gang med en gennemgribende renovering af museets bygninger, hvor vi skal lave en ny permanent udstilling om Holbæks historie. Her vil tilgængelighed medtænkes fra start. Desuden vil Skoletjenesten prøve at udvikle nye undervisningstilbud hvor målgruppen er udviklingshæmmede.

Inspireret af Kulturens lærerkurser har Holbæk Museum søgt og fået bevilget 30 000 kr. fra Center for Undervisningsmidler, Slagelse til projekt "Museums kørekort for lærere" - men har brug for 30 000 kr. fra Holbæk Kommune for at projektet med lærerkurser kan realiseres (ansøgt - afventer svar). Kørekortsuddannelsen vil gennemføres 6 gange under projektperioden og give omkring 75 lærer indsigt i hvordan man kan bruge museet i undervisningen. Hvor mange skoleklasser og elever som heraf får muligheden for at opleve Holbæk Museum, kender vi ikke – men vi glæder os til at møde dem.

Anneli Kunosson
Museumsformidler

Master i Museologi
Holbæk Museum
Klosterstræde 18
4300 Holbæk
aku@holbmus.dk

Bilag

- 1. Handlingsplan för ökad tillgänglighet för funktionshindrade på Kulturen 2005 -2010**
- 2. Kulturens tillgänglighetsguide**
- 3. Checklista – tillgänglighet i utställningen**
- 4. Designing Exhibitions to Include People with Disabilities
(The National Museum of Scotland)**
- 5. Folkkonst & Design (udstillingsfolder)**
- 6. Slöjdklubben (folder)**
- 7. Program för Förskolan, Skolan och Komvux, efteråret 2009**

